

LIETUVOS DARBO BIRŽOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS DARBO BIRŽOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTERIJOS BEI TERITORINIŲ DARBO BIRŽŲ VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ
IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTIS, ETIKOS KODEKSO
PATVIRTINIMO**

2013 m. birželio 18 d. Nr. V-321
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu (Žin., 1999, Nr. [66-2130](#); 2002, Nr. [45-1708](#)), Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)), Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968 (Žin., 2002, Nr. [65-2656](#)), ir siekdamas reglamentuoti veiklos ir elgesio principus bei vertybes, kurių turi laikytis Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) bei teritorinių darbo biržų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau kartu – darbuotojai):

1. T v i r t i n u Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei teritorinių darbo biržų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos kodeksą (toliau – Kodeksas) (pridedama).

2. S k i r i u atsakingu Lietuvos darbo biržoje už Kodekso reikalavimų laikymąsi Personalo ir administravimo skyrių.

3. P a v e d u Personalo ir administravimo skyriui:

3.1. supažindinti raštiškai Lietuvos darbo biržos darbuotojus su Kodekso reikalavimais;

3.2. konsultuoti ir padėti darbuotojams spręsti su Kodekse nustatyto elgesio reikalavimų laikymusi susijusius klausimus;

3.3. tirti kartu su struktūrinio padalinio vadovu, inicijavusiu tyrimą, Kodekso reikalavimų pažeidimus, teikti pasiūlymus dėl sprendimų priėmimo;

3.4. kartu su Teisės skyriumi nagrinėti gautus Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų (toliau – darbo biržos) darbuotojų pasiūlymus keisti Kodekso reikalavimus, susijusius su darbo efektyvumo ir skaidrumo didinimu ar korupcijai nepalankių sąlygų darbo biržų veikloje sudarymu.

4. Į p a r e i g o j u teritorinių darbo biržų direktorius:

4.1. užtikrinti teritorinių darbo biržų darbuotojų supažindinimą su Kodekso reikalavimais;

4.2. paskirti struktūrinį padalinį arba asmenį, atsakingą už Kodekso reikalavimų laikymąsi teritorinėje darbo biržoje.

DIREKTORIUS

VIDAS ŠLEKAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos
ir darbo ministerijos direktoriaus 2013 m.
birželio 18 d. įsakymu Nr. V-321

LIETUVOS DARBO BIRŽOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS BEI TERITORINIŲ DARBO BIRŽŲ VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTIS, ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei teritorinių darbo biržų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato veiklos ir elgesio principus bei vertybes, kurių turi laikytis Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – LDB) bei teritorinių darbo biržų (toliau – TDB, kartu LDB ir TDB – darbo biržos) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, (toliau kartu – darbuotojai), vykdydami teisės aktuose nustatytas pareigas ir funkcijas bei teikdami viešąsias ir administracines paslaugas, darbuotojų tarpusavio santykius, darbuotojo ir darbo biržos nepriekaištingos reputacijos reikalavimus.

2. Kodekso tikslas – kurti kūrybingą ir geranorišką tarnybinę aplinką, ugdyti bendradarbiavimu ir tarpusavio supratimu paremtus darbuotojų santykius, didinti visuomenės pasitikėjimą darbo birža ir jos darbuotojais, stiprinti darbuotojų autoritetą, gerinti viešojo administravimo kokybę.

3. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu (Žin., 1999, Nr. [66-2130](#); 2002, Nr. [45-1708](#)) (toliau – Valstybės tarnybos įstatymas), Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)), Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968 (Žin., 2002, Nr. [65-2656](#)).

II. DARBO BIRŽŲ DARBUOTOJŲ VEIKLOS ETIKOS PRINCIPAI

4. **Pagarbos žmogui ir valstybei** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

4.1. gerbti žmogų, jo teises ir laisves, nepriklausomai nuo jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, valstybės, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų, teismų sprendimų reikalavimų, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vidaus tvarkos taisyklių;

4.2. tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku vykdyti pavedamas užduotis, laikydamiesi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų ir etikos principų;

4.3. vykdyti savo pareigas, vadovaudamiesi valstybės valdžios institucijų suformuotais tikslais ir kryptimis. Darbuotojai privalo elgtis politiškai neutraliai, nežlugdyti valstybės valdžios institucijų sprendimų ar veiksmų;

4.4. vykdyti savo pareigas rūpestingai ir atsakingai, atsižvelgdami į visuomenės interesus;

4.5. jokia forma ar būdu neskatinti asmenų nesilaikyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų bei kitų teisės aktų;

4.6. mandagiai, paslaugiai ir maloniai aptarnauti klientus, vadovaudamiesi Pagrindinėmis klientų aptarnavimo taisyklėmis, patvirtintomis LDB direktoriaus 2013 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-197 (Žin., 2013, Nr. [41-2037](#)), ir Klientų aptarnavimo telefonu kokybės standartu, patvirtintu LDB direktoriaus 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-347 (Žin.,

2012, Nr. [82-4326](#)).

5. **Teisingumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

5.1. vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydami jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos;

5.2. būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti jiems suteiktomis galiomis.

6. **Nesavanaudiškumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

6.1. tarnauti visuomenės interesams;

6.2. nesinaudoti valstybės nuosavybe ne tarnybinei veiklai, taip pat nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su tarnyba susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;

6.3. neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, vykdydami savo tarnybines pareigas;

6.4. vadovautis savo veikloje visuomenės viešaisiais interesais, įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;

6.5. nesinaudoti savo tarnybine padėtimi ir nereikalauti klientų ir kitų darbo biržos darbuotojų pagalbos, siekiant naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams;

6.6. savo veikla siekti klientų gerovės, efektyviai naudojant jų gerovės užtikrinimui skirtas valstybės lėšas.

7. **Padorumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

7.1. elgtis nepriekaištingai, būti nepaperkami, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

7.2. kurti korupcijai nepalankias sąlygas – tiesioginiam vadovui teikti pasiūlymus, kaip institucijoje panaikinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti;

7.3. būti lojalūs darbo biržai ir valstybei;

7.4. naudotis jiems suteiktomis galiomis apginti klientų ir valstybės interesus nuo pažeidimų.

8. **Nešališkumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

8.1. būti objektyvūs ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimdami sprendimus;

8.2. elgtis nešališkai, skirdami tinkamą dėmesį žmonių teisėms, vykdydami savo pareigas, visiems teisės aktuose numatytų aptarnaujamų asmenų grupių klientams, priklausantiems vienodoms aptarnaujamų asmenų grupėms (pvz., bedarbiams, kurie nepriklauso nei vienai tikslinei asmenų grupei, jaunimui iki 29 metų, ilgalaikiams bedarbiams ir t. t.) sudaryti vienodas sąlygas pasinaudoti darbo biržos teikiamomis paslaugomis;

8.3. elgtis teisėtai ir savo įgaliojimus naudoti nešališkai priimdami sprendimus;

8.4. nesinaudoti kitų žmonių klaidomis ar nežinojimu;

8.5. išklausyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų klientui priimti tinkamiausią sprendimą.

9. **Atsakomybės** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

9.1. asmeniškai atsakyti už savo sprendimus;

9.2. įstaigos vadovo reikalavimu atsiskaityti už savo veiklą;

9.3. atsakyti už jų naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą.

10. **Viešumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

10.1. užtikrinti priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą, pateikti savo sprendimų

priėmimo motyvus;

10.2. teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikiamą ar oficialią informaciją kitiems darbuotojams ir visuomenei, kuri nėra ribojama ar konfidenciali. Informacija ribojama tik tada, kai būtina apsaugoti visuomenės interesus, nepažeisti asmens duomenų apsaugos nuostatų arba kai šitai reglamentuoja teisės aktai.

11. **Pavyzdningumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

11.1. būti nepriekaištingos reputacijos, gebėti deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulinti savo profesines žinias;

11.2. būti tolerantiški, mandagūs, malonūs, paslaugūs ir tvarkingi;

11.3. savo pareigas atlikti laiku, efektyviai, atidžiai ir profesionaliai, teikti kokybiškas paslaugas;

11.4. visose situacijose veikti profesionaliai ir humaniškai, teikti tą informaciją, pagalbą ar paslaugą, kuri yra būtina, bet kartu gebėti teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus;

11.5. suteikti klientams informaciją apie jų teises, pareigas, galimybes ir galimus padarinius, nedarydami įtakos kliento apsisprendimui ir jo interesams;

11.6. konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

11.7. pripažinti savo klaidas ir jas taisyti arba siūlyti taisyti;

11.8. vykdant savo funkcijas, bendradarbiauti su kitais darbo biržų ir kitų įstaigų darbuotojais;

11.9. laikytis visuotinai priimtinių elgesio ir etikos normų.

12. **Patikimumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

12.1. elgtis taip, kad visuomenė pasitikėtų darbo biržą, viešuoju administravimu ir darbuotojais;

12.2. teikti aiškia, tikslia, teisingą, klientui suprantamą informaciją, vengti dviprasmybių;

12.3. laikytis priimtų įsipareigojimų, neįsipareigoti to, ko neįmanoma arba neketinama vykdyti.

13. **Efektyvumo** principas. Vadovaudamiesi šiuo principu, darbo biržų darbuotojai privalo:

13.1. naudoti savo darbo valandas efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

13.2. tinkamai disponuoti turtu ir informacija – patikėtą valstybės turtą, tarnybinių informaciją naudoti efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

13.3. tiesioginiam vadovui teikti siūlymus, kaip didinti savo darbo ir darbo biržos veiklos veiksmingumą;

13.4. keisti informaciją ir profesinėmis žiniomis su bendradarbiais.

III. DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

14. Darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pagalba vienas kitam, geranoriškumu, pasitikėjimu, sąžiningumu, lygiateisiškumu, tolerancija ir taktiškumu.

15. Darbuotojai negali varžyti vieni kitų teisių ar teikti privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

16. Darbuotojai turi netrukdyti bendradarbių darbui.

17. Darbuotojai turi stengtis, kad kolektyve vyrautų savitarpio pasitikėjimas ir dalykinė, bet draugiška darbo atmosfera.

18. Darbuotojai privalo vengti:

18.1. asmens žeminimo ar įžeidinėjimo;

18.2. bendradarbių charakterio, jam būdingų savybių viešo aptarimo;

- 18.3. bendradarbių darbo ar nuosavybės menkinimo;
- 18.4. apkalbų, šmeižto skleidimo, reputacijos žeminimo;
- 18.5. nesantaikos kurstymo naudojantis pareigybės ar psichologiniais privalumais;
- 18.6. neigiamų emocijų demonstravimo;
- 18.7. konfliktų su bendradarbiais.
- 19. Visų grandžių vadovai privalo:
 - 19.1. sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;
 - 19.2. mandagiai bendrauti su pavaldžiais darbuotojais;
 - 19.3. nurodymus, pavedimus teikti ir pastabas dėl pavaldžių darbuotojų klaidų bei darbo trūkumų reikšti korektiškai;
 - 19.4. pagarbiai ir santūriai elgtis su jiems pavaldžiais darbuotojais;
 - 19.5. paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno darbuotojo galimybės ir profesinė kvalifikacija;
 - 19.6. viešai nerodyti savo simpatijų ar antipatijų pavaldiems ir kitiems darbuotojams;
 - 19.7. skatinti pavaldžius darbuotojus išsakyti savo nuomonę ir ją išklaisyti;
 - 19.8. deramai įvertinti pavaldžių darbuotojų darbo pasiekimus;
 - 19.9. būti reiklūs pavaldiems darbuotojams ir savo elgesiu rodyti jiems pavyzdį.
- 20. Darbuotojai turi laikytis solidarumo su savo bendradarbiais ir imtis reikiamų priemonių užkirsti kelią jų nepagrįstai kritikai, o pagrįstą kritiką vieni kitiems reikšti korektiškai.
- 21. Darbuotojai privalo susilaikyti nuo viešų pasisakymų ir komentarų apie savo ir bendradarbių atliekamas konkrečias užduotis, pavedimus, darbo metodus.
- 22. Darbuotojai, bendraudami su vadovais, turi elgtis korektiškai ir pagarbiai, vykdyti teisėtus jų nurodymus, o pastebėję jų klaidas – taktiškai jiems apie tai pranešti.

IV. DARBUOTOJŲ IR DARBO BIRŽŲ NEPRIEKAIŠTINGA REPUTACIJA

- 23. Darbuotojai privalo saugoti savo nepriekaištingą reputaciją.
- 24. Darbuotojai laikomi neatitinkantys minimalių nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, jeigu atitinka bent vieną sąlygą, nurodytą Valstybės tarnybos įstatymo 3¹ straipsnio 1 dalyje, arba šiurkščiai pažeidžia darbo pareigas.
- 25. Darbuotojų elgesys tarnybos ar ne tarnybos metu, kuris akivaizdžiai neatitinka šio Kodekso ar visuotinai priimtinių elgesio normų, kuriuo akivaizdžiai menkinama darbo biržos ar paties darbuotojo reputacija, griaunamas pasitikėjimas darbo birža arba ji kompromituojama, laikomas darbuotojo vardo ir (ar) darbo biržos diskreditavimu.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 26. Darbuotojai privalo vadovautis šiuo Kodeksu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų darbuotojų elgesį (etiką).
- 27. LDB vidaus auditoriai taip pat privalo vadovautis Viešojo juridinio asmens, kuris valdo, naudoja valstybės ir savivaldybės turtą ir juo disponuoja, vidaus auditorių profesinės etikos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 1K-117 „Dėl Pavyzdinės vidaus audito metodikos ir Vidaus auditorių profesinės etikos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [43-1982](#)).
- 28. Darbuotojas, gavęs paskirto atsakingo už Kodekso reikalavimų laikymąsi struktūrinio padalinio vadovo ar jo įgalioto asmens raštą, kad yra pažeidęs šį Kodeksą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas privalo informuoti apie tai tiesioginį vadovą arba jį pavaduojantį darbuotoją, kuris patikrina gautą informaciją ir priima sprendimą dėl tarnybinio ar drausmės tyrimo inicijavimo.
- 29. Jeigu darbuotojas nesilaiko šiame Kodekse išdėstytų etikos principų, bet kuris

asmuo turi teisę pateikti skundą darbo biržos, kurioje dirba skundžiamas darbuotojas, direktoriui arba jo įgaliotajam asmeniui (toliau vadinama – direktorius). Direktorius turi apspręsti skundą ir nuspręsti, ar reikia pradėti tarnybinį ar drausmės tyrimą. Skundas, inicijuotas prieš direktorių, pateikiamas svarstyti asmeniui, priėmusiam direktorių į pareigas, kuris turi nuspręsti, ar reikia pradėti tarnybinį tyrimą.

30. Kaip darbuotojai laikosi Kodekso reikalavimų, kontroliuoja ir prižiūri darbo biržos direktoriaus paskirtas atsakingas už Kodekso reikalavimų laikymąsi darbo biržos struktūrinis padalinys ar konkretus jo darbuotojas.

31. Darbuotojas, pažeidęs šį Kodeksą, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
